

Αφιέρωμα στο Μάριο Τόκα

ΩΡΑ / TIME : 20:30

Δευτέρα, 1 Σεπτεμβρίου - Τάφος Ντ' Αβίλα, Λευκωσία
Monday, September 1 - D' Avila Moat, Nicosia

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
FREE ENTRANCE

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / GENERAL INFORMATION : 25878744, 22800933

Με την Ορχήστρα του Μάριου Τόκα
Μουσική διεύθυνση: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΓΙΑΤΗΣ

Τραγουδούν:
ΜΑΝΩΛΗΣ ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΝΑΡΑΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΚΟΥΛΑΣ
και ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ

Συμμετέχει η Χορωδία "ΑΡΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ"
υπό τη διεύθυνση του ΜΑΡΙΝΟΥ ΜΙΤΕΛΛΑ

Ο Μάριος Τόκας γεννήθηκε στη Λεμεσό της Κύπρου στις 8 Ιουνίου του 1954. Η τουρκική εισβολή του 1974 τον βρίσκει φαντάρο. Σπούδασε μουσική στο Εθνικό Ωδείο και είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Βαθύτατα πολιτικοποιημένος, ο Μάριος Τόκας άρχισε να γυρίζει από πόλη σε πόλη κάνοντας συναυλίες για να εμψυχώσει τους συμπατριώτες του και να μαζέψει χρήματα για την ανακούφιση των προσφύγων.

Σημαντικά έργα του για την Κύπρο είναι:
"Ψυχή τε και σώματι" Μελοποιημένα ποιήματα των απαγχονισθέντων αγωνιστών της ΕΟΚΑ, Ευαγόρα Παλληκαρίδη, Αντρέα Ζάκου και άλλων.
"Φωνή πατρίδας" Τραγούδια σε ποίηση Κώστα Μόντη, Θεοδόση Πιερίδη και Νεσιέ Γιασίν. Τα τραγούδια

"Ανασήκωσε την πλάτη Πενταδάχτυλε" και "Η δική μου η πατρίδα" σημαδεύουν την καρδιά του Κυπριακού ελληνισμού.

"Αμμόχωστος Βασιλεύουσα" σε ποίηση Κυριάκου Χαραλαμπίδη.

Μετά από θητεία 38 μηνών, ο Μάριος Τόκας απολύεται από το στρατό και το Σεπτέμβριο του 1975 συνεχίζει τις σπουδές του στο Εθνικό Ωδείο και τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το 1978, ο Μανώλης Μητσιάς λήει τα πρώτα του λαϊκά τραγούδια. Ο δίσκος έχει τίτλο "Τα τραγούδια της παρέας".

Σταθμός στη διαδρομή του υπήρξε η γνωριμία του με τον ποιητή της ρωμιοσύνης, Γιάννη Ρίτσο, που του εμπιστεύθηκε ανέκδοτα ποιήματά του με γενικό τίτλο "Πικραμένη μου γενιά", ένα δίσκο που κυκλοφόρησε το 1981. Ακολουθούν και άλλα μουσικά έργα σε ποίηση Κώστα Βάρναλη, Κώστα Καρυωτάκη, Κώστα Μόντη, Θεοδόση Πιερίδη, Τεύκρου Ανθία, Κυριάκου Χαραλαμπίδη, Μιχάλη Πασιαρδή, Άλκη Αλκαίου και άλλων.

Σημαντική είναι η παρουσία του και στη μουσική επένδυση πολλών θεατρικών και κινηματογραφικών έργων όπως τα έργα "Δόνα Ροζίτα" και "Γέρμα" του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα και "Θερμοφοριάζουσες" του Αριστοφάνη.

Το 1980, γράφει ένα παιδικό δίσκο. "Θέλω να πω ότι έχω

Με τη συνεργασία του
Δήμου Λευκωσίας

ιδιαίτερη αδυναμία σε ότι αφορά στα παιδιά” λέει ο ίδιος. Η δουλειά αυτή σε στίχους Φώντα Λάδη τραγουδήθηκε από την Τάνια Τσανακλίδου.

Από τα τέλη της δεκαετίας του '80 και μετά, οι επιτυχίες διαδέχονται η μία την άλλη και η μουσική του απλώνεται γρήγορα και ταξιδεύει παντού, όπου υπάρχουν Έλληνες. Τραγούδια όπως *“Αννούλα του χιονιά”*, *“Σ’ αγαπώ σαν το γέλιο του Μάη”*, *“Η νύχτα μυρίζει γιασεμί”*, *“Σαν τρελό φορτηγό”*, *“Εξαρτάται”*, *“Σ’ αναζητώ στη Σαλονίκη”*, *“Τα λαδάδικα”*, *“Θάλασσες”*, *“Δίδυμα Φεγγάρια”*, φέρνουν την απόλυτη καθιέρωση στο μουσικό στερέωμα. Με την πολύτιμη συνεργασία του μαέστρου Γιώργου Παγιάτη τα τραγούδια του Μάριου μεταφέρθηκαν με πολυάριθμες συναυλίες σε όλες τις γωνιές της Ελλάδας, αλλά και σ’όλο τον κόσμο, όπου υπάρχουν Έλληνες. Ο Μάριος δεν πρόλαβε να εκδώσει έργα του που αγάπησε πολύ και βρίσκονται σε παρτιτούρες και ηχογραφήματα.

Τα τραγούδια του ερμήνευσαν τα μεγαλύτερα ονόματα στο μουσικό στερέωμα της Ελλάδας: Μητσιάς, Καλογιάννης, Μητροπάνος, Πάριος, Νταλάρας, Τερζής, Γλυκερία, Αλεξίου, Γαλήνη, Βοσκόπουλος, Μαρινέλλα, Διονυσίου, Χαλκιάς, Κανελλίδου, Κούκα, Αδαμαντίδης, Μαρία Αλεξίου, Κώστας Χατζηχριστοδούλου, Βασίλης Σκουλάς και άλλοι.

Σημαντικός σταθμός στην καριέρα του είναι το 1996, όταν ο Μάριος πηγαίνει στο Άγιον Όρος και εκεί, συγκλονισμένος από τα χειρόγραφα του μοναχού Μικραγιαννανίτη που βρήκε και μελέτησε, έγραψε το συμφωνικό έργο *“Θεογεννήτωρ Μαρία”*, το οποίο

παρουσιάστηκε μεταξύ άλλων και στον Καθηδρικό Ναό του Αγίου Στεφάνου της Βιέννης (2002) με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Μπρατισλάβα υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Παγιάτη στα πλαίσια της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στον ιστορικό αυτό ναό, για πρώτη φορά ακούστηκε ελληνική μουσική.

Ο Μάριος θεωρεί εκείνη την ημέρα ως μια πολυσήμαντη στιγμή στην καριέρα του. Για το έργο αυτό, ο Μίκης Θεοδωράκης, έγραψε: *“ο Μάριος Τόκας, πάντα στηριγμένος στις ρίζες της ελληνικής μας παράδοσης, δημιούργησε και δημιουργεί έργα γνήσια ελληνικά. Οι μελωδίες του έχουν κάτι από τον ουρανό, τη θάλασσα, τον ίδιο τον βράχο του Άθω”*.

Ο Μάριος Τόκας βραβεύτηκε από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γλαύκο Κληρίδη (2001) με το *“μετάλλιο εξαιρετης προσφοράς στην πατρίδα”* που αποτελεί την ύψιστη τιμή της κυπριακής πολιτείας. Μεταξύ άλλων διακρίσεων, πήρε και το βραβείο *“Γιάννος Κρανιδιώτης”* (2002). Σημαντικά έργα του Μάριου Τόκα υπάρχουν ανέκδοτα σε παρτιτούρες, ηχογραφήματα, καθώς επίσης και δυο τελευταία τραγούδια που έγραψε μετά την επιστροφή του από τη Γερμανία, τον Ιανουάριο του 2008.

Ο Μάριος Τόκας, ο εθνικός συνθέτης της Κύπρου, έφυγε για την Γειτονιά των Αγγέλων την Κυριακή του Πάσχα, στις 27 Απριλίου του 2008, έπειτα από μάχη με τον καρκίνο.